

Szerkesztési iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1.-es szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre 24 kor.
Fél évre 12 .
Negyed évre 6 .
Egy hónapra 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapi kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1911.

XL. évfolyam 17. szám.

Szombat, január 21.

A pornográfia és a leánykereskedés.

— január 21.

A képviselőház legutóbbi ülésén Székely Ferenc igazságügy-miniszter három törvényjavaslatot terjesztett elő annak a nemzetközi egyezségnek az alapján, amelyet a különböző államok Párisban kötöttek a leánykereskedés és a pornográfia leküzdésére.

Ezek a törvényjavaslatok az első darabjai annak a szappannak, amely az igazi kulturát jelenti a régiak szerint. Óriásivá nőtt az emberi tudás az utolsó évtizedekben és emberfeletti erő lendítette szédítő magasságokba a fantáziát. A lehetőségek határait lerombolták és a kutató, hódító ész fékezetlenül mozog a korlátlan levegőben, az ismeretlen világvégeken. Az agynak sohse volt olyan kultiváltsága, mint most; ámde az emberi fejlődés történetében mégis sokban megszorított ez a korszak, mert az anyag fölött való diadalvételünkben megfélekedtünk arról, ami a kulturában a legbecesebb, a drágaköben a ragyogás.

Az erkölcsök hanyatlottak és ezzel természetesen hanyatlott az emberérték is. A nemzetek megfélekedtek legtermészetesebb hivatásukról és a gazdasági haladás örült versenyében, mint a rabszolgatartók, munkára ostromozták az embereket, kizsarolván a képességeiket és nem törődve az ösztöneikkel, a nemesebb érzésekkel, amik ebben a vad hajszában megtompultak, sokban egészen el is kallódtak. A gondolkodás, az érzés, az életmód megszünt érték lenni. Csak az izmok számítottak

és a tudás. Így következett el az erkölcsök dekadenciája. Nem is fokozatosan, hanem megdöbbentő nagy zuhanással.

Némely országban olyan sűrű lerakódású mázzal vonja be a kultúra az igazi állapotokat, hogy megtévesztvén a figyelőket, nem igen látja alatta a rothadásokat. Sőt még nem régen a könyv olvasás statisztikája alapján állapították meg a kultúra mértékét és Németország büszke volt milliókra menő olvasóira. Csak később tudódott ki, hogy e milliók között száz-ezren és száz-ezren vannak, akik soha mást nem olvasnak, csak pornografikus iratokat.

Ezt a mételeyt hozzánk csak később hurcolták be. De pusztítani mindjárt pusztított. A pornografiát mint külön irodalmi jelenséget szokták megítélni és ez helyes is: következesit is csupán a nemi degeneráció körül keresik. De ez aztán már nagy hiba mert csak a vak nem látja, hogy a pornográfia erős kapcsolattal függ össze a leánykereskedéssel. Nem a kerítő és a lélekfufar végzi az első rombolásokat a kizemelt áldozatokban, hanem legelsőben a pornográfia. Ez növeszti meg a szerencsétlenekben a szerencsétlen hajlamokat és a bűnre való hajlandóságra ez készíti elő őket.

Ezreket pusztított ki a pornográfia az egészséges életű emberek sorából és tízezreket hajtott (hiszen közre játszottak más okok is) a lélekfufarok karjaiba. És türvén türt a magyar nemzet ezt a szörnyű megtizedelést. És mégis mindig kulturáról beszélünk.

E közömbösségünk szégyenében persze osztozódik az egész világ. A francia köztársaság, a német birodalom, Belgium, Brazília, Dánia, Spanyolország, az Egyesült-

Államok, Nagybrittania, Olaszország Németalföld, Portugália, Oroszország és Svájc éppen úgy nem törődtek a leánykereskedéssel és a pornografiával, mint ahogy mi nem törödtünk vele. Kis vigasz ez nekünk, akik egy elvesztett embert se pótolhatunk a másik veszteségéből.

Nagy megnyugvással fogadja a magyar közvélemény a törvényjavaslatokat, de érthető és természetes a szemrehányás miért olyan későn? Annyira érthető ez a szemrehányás, amennyire érthetetlen, hogy a néppusztító betegségek ellen csak most kezd védekezni a kultur-világ

NEGYVEN ESZTENDŐ.

— Fölhívás előfizetésre. —

Az ujesztendő beköszöntésével a Délvidék legrégebb magyar lapja, a „TORONTÁL“ jubiláris esztendőbe lép.

Az új esztendővel negyvenedik évfolyamát kezdi meg, ami a lap erejét, olvasóközönségének szeretetét és bizalmát tanúsítja.

Nem akarunk különös tündökléssel fölvonulni, csak egyszerűen jelentjük ezt, mikor a negyvenedik esztendő küszöbén az új esztendő alkalmából lapunk új előfizetést nyit.

Előfizetési díj:

Egész évre 24 kor.
Fél évre 12 kor.
Negyed évre 6 kor.
Egy hónapra 2 kor.

Lapunk eddigi hagyományaihoz híven a liberális baladás buzgó munkása marad továbbra is s gyors, pontos és hű hírszolgáltatást nyújt a közönségnek.

„TORONTÁL“ tárcája.

Párisi levél.

— A „Torontál“ eredeti tárcája. —

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Páris, 1911. jan. 17.

Tavaszi szél, de csatagos időben távoztam Nagybecskerekéről. Budapest szél meleg napos és száraz utca vártak reám, Wienben már a téli derült nap sugarai hiába küzdöttek a társzekereken szállított acélos Duna-jéggel. És mintha az ember dacolni akart volna, a Wiener Eislauf Verein jégpályájának egy részét napugaras délután locsolták meg vízzel, amely egy felóra múlva tükör simára fagyott, hogy rajta Horváth Mérey Opika műkorcsolyázó elvigye a babert a wieni és berlini hölgy műkorcsolyázók elől, míg a wieniek azzal vigasztalták magukat, hogy jövőre talán legyőzi Opikát, qui vivra verra.

Reggel 8 óráról este 8-ig tartott a korcsolyaverseny Wienben, beleértve a díjkiosztást. Acélos jégen siklottak tova a versenyzők és d. u. 4 órakor a korcsolyázók százai tarkították a jéget. Már a kora délelőtti küzdelem mellett a tömeggel, mely a pályát elfoglalta és áttörte a kordont kétségbeesve a versenyrendezőket.

E sorokat a „Caffè l'Americain“-ből írom, mely előtt párisi szokás szerint, dacára a fagyos derült időjárásnak, fölülöben szüresölik a kávé, abszinthot vagy sört a párisiak és idegenek, gyönyörködve, a száguldó autók, a kocsi, a lépés-

ben haladó társzekerek, autók és más járművek tömkelegében meg a Boulevard hölgy közönségében.

Rikkancsok kínálják ujságikat és apó árucikkeiket, a sarkon az Amerikai Biograf eleven reklámja egy magas széles válu ember áll fehér vörös csikos nadrágban, világos kék frakkban és világos barna seiyem köcsög kalapban, melynek szalagja az Egyesült államok csillagos és sávos lobogója mintája szerint van díszítve és kínálja a mozi programját párisi szellemes megjegyzések közben.

Parisba Münchenből érkeztem. Wienből az utam zűnnes téli időben történt. A mezők, rétek hóval burkoltak voltak, a wagen ablakait fantasztikus jégvirágok díszítették. Gyönyörű tél, egy keves jó volna belőle Torontálvármegyének is, hogy a mezei egerek pusztuljanak.

München felségesen szép, gyönyörű paloták és villák szegélyezte széles utai hóval fedettek s az emberek meggyorsított menethen haladnak tovább. A kristálpalota zárva, ámde elég látni-valót nyújt az ó és új pinakotheka, a glyptotheka, a secessió képtárlat a muzeumok, egyetem és művészeti akadémián kívül a műkereskedések s a Luitpold kávéház melyek freskói műremek. Az ó pinakothekában a régi olasz, francia, hollandi és német iskolák mesterei vannak képviselve, az újban az új művészek. A secessió képtárlatban nem egy rejtély előtt állunk, mert a kiállított művek némelyike rejtély. A festő képzelete egymás mellé rakott egy pár szint és rábizta a néző fantáziájára, hogy nézzen ki belőle valamit. A glyptothekában antik és

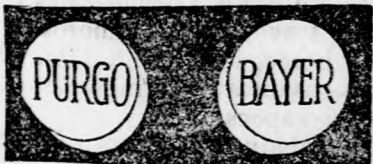
modern szobrok sorakoznak, a muzeumban az emberi elme és erő munkái vannak szemlélhetővé téve, a miniatúr bányaktól egész a hajó kolossusok, a fizika és vegytan gyakorlati haszna van bemutatva egész a C-ruso hangjaig melyet fonograf reprodukál. Csupán léghajó és repülőgép nincs itt, egyéb azonban minden felta átható.

Az utam Münchenből Strassburgon át vezetett Parisba, ahol mindenki siet elni, élvezni és egymást kergetik, úzik a multságok. És mintha a vonatok is lázasan sietnének, örületesen száguldanak 110—125 kilométer sebességgel öránként, pedig Parisban 1 egész órával későbbben is kel fel a nap, de ugyanannyival későbbben is nyugszik. Az emberek nem nyugszanak, hanem nappalra teszik az éjjelt és fenékük őrítik a gyönyört, a mámor poharát s feledve mindent és elfeledve másoktól ének a mulatozók. Parisban még mindig foglalkoztatja a sejtőt Curie asszony és Brauly physicus jelöltsége és noha, amint a Matin megjegyzi, a hölgynek udvariasságból adnak elői helyet, nagy kalapjával Curie asszony elzárja a kilitást. És míg a Curie találmánya drágaságánál fogva csupán a millionosoknak tesz szolgálatot, addig Brauly az emberiség nagy többségének szerez hasznót. Így Henry Rochefort Braulynek javasolja a pálmát, mivel — ugymond — Curie asszony még elég fiatal és várhat.

A képviselőik kamrájában az ülés megnyitására a karzatról belélt valaki és megsebezte Mirman urat, a belügyminiszterium közegészségügyi igazgatóját, aki a ház elnöke mögött balról ült, amint hiszik, a gyilkos golyó Briand urnak szökött. A gyilkost elfogták, de mikor e sorokat

Minden valódi doboz 25 dbot tartalmaz.
Minden tablettán rajta van e két szó

30-3

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonnyak.

Szereni egészséget?

Ki ne tudná, hogy utolérhetetlenül
legjobb hashajtó a világhírű

PURGO-BAYER.

Minden valódi doboz 25 dbot tartalmaz.
Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonnyak.

Torontálvármegye birtokviszonyai.*)

— Tanulmány Torontálvármegye birtokviszonyainak fejlődéséről —

A Magyar Társadalomtudományi Társaság megbízásából
irta: Jankó Ágoston.

IX.

A gazdálkodási rendszer bírálata.

Amidőn a földbirtokok hasznosításánál alkalmazott gazdasági rendszereket bíráló alá vesszük, egy osztályba sorozhatjuk a nagy- és középbirtokosokat is. Abban egyeznek meg különösen egymással s különböznek egyuttal a kisbirtokosoktól, hogy gazdaságukban, a természetesi és egyéb szakbeli munkák végzését illetően, közvetlenül érvényesül a magasabb szaktudás, akár maguk a birtokosok vezetik gazdaságukat, akár pedig alkalmazottjaik által végeztetik azt.

Ezentul azután nem is igen üt el a nagyobb birtokosaink gazdálkodási rendszere a jobbmódu s előrehaladtabb kisgazdáinktól. Ők is csaknem kizárólag gabonaféléket termesztnek, azzal a különbséggel, hogy az állattenyésztésre, legalább ami a mennyiséget illeti, még kevesebb súlyt helyeznek. Bizonyos, hogy közlelemzésünknek éppen jelenleg oly nagyon érezhető bajai még nagyobbak volnának, ha tisztán nagybirtokosainktól kellene várunk vásárainknak az élelmészre szánt mindenféle állatokkal való ellátását. Pedig a ma már szélében hirdett helyes gazdasági elmélet szerint, nagybirtokosok állattenyésztés nélkül, valóban okszerű, belterjes gazdálkodást folytatni lehetetlen. Nem lehet ugyan tagadni, hogy a mai munkásviszonyok között a mezőgazdaságnak állattenyésztéssel való egybekötése sok nehézséggel jár; de kétségtelen az is, mivel az állatok gondozása végett állandóan több munkást kellene alkalmazni és azoknak ekként egész éven át biztos kenyerök lenne. Igen alapos különben a remény, hogy az épen most a vármegye székhelyén létesülő cukorgyár nagyban hozzá fog járulni ahhoz, hogy nagyobb birtokosaink, kik majdnem kivétel nélkül kötelezték magukat cukorrépatermelésre, az ezután nyereségő takarmányanyag értékesítése végett ezentul legalább a szarvasmarhatenyésztést nagyobb mértékben fogják folytatni.

Ami az uradalmi parasztbirtokok gazdálkodási rendszerében netán mégis lényeges különbség gyanánt mutatkozik, az legfőképpen arra a körülményre vezetendő vissza, hogy az uradalmi birtokok mind tagosítva vannak, míg a parasztbirtokok, kevés kivétellel, szinte-széljél fekvő apró földterületekből állanak s így ezeken az okszerű, belterjes gazdálkodás már csak azért is minden irányban nehézségekbe ütközik. Áll ez különösen a német ajkúak birtokviszonyaira nézve, kik egyébként a gazdasági haladásra díszretes hajlamot mutatnak s a helyes gazdálkodás tekintetében alig maradnak az uradalmak mögött.

* Az előző közlemény lapunk 1911. január 14-iki számában jelent meg.

írom, neve és szándéka nem jutott még nyilvánosságra.

Párisban kis „Salon“-ok nyitak meg, ahol pl. az „Egyesek“ „Les Unes“ képei láthatók. Ezek között feltűnést keltek a Mmc. Reamey művei, amelyek kiváló finomsággal párosult kifejezésteljes képek, Schultz Róbert és Kirchhoffer hasonlóan szép sikert értek s a többek között Uzés hercegnő művei is láthatók itt.

A „Némelyek“ kiállításában (L'exposition des „Querliques“) Florence Esté, Germain Druon, Olga Bosnanska és a Bristol Stone képei között különösen érdekesek a Mme Desbordes képei, szitakötők, magnoliák lepkék, és tanulmányfejek, melyekben nemcsak a természet van hűen reprodukálva, hanem a művésznek álmataig lelke is észrevehető. A vizen uszó magnoliák mintha élénének, a szitakötők a forrás mellett vadrózsák körül röpködnek s a forrás vize átlátszóan tiszta és a szitakötők szeszélyesen váltakozó röpülése szinte mozgékonyvá, elevenre teszi a vízszorra rakott festéket.

De már elegendő irtam abból a sokból is több mindenről, amit láttam és hallottam s soraimat azzal zárom, hogy kérem engedje meg magam olvasó közönségének így a távolból bemutatni, mert őszi odajövetelém óta alig volt időm a magam megismertetésére.

A viszontlátásig Londonból

Gyárfás Olivér.

Egyben azonban nagy- és kisbirtokosainkat egyaránt hibáztatni kell: t. i., hogy kedvező vizirajzi viszonyainkat ignorálva, nem igyekeznek jobban kihasználni a céltudatos öntözés előnyeit. Pedig itt a példa előttünk, annak a sok bolgár család munkáján, kik folyóink mentén bérelt földjeiket könnyű szerrel öntözhetik és kiknek ekként nem kell aggódniok a szárazság miatt; sőt ha az aszály, amint az helylyel-közel ugyszólván évről-évre történik, a mi gazdáink vétését tönkre teszi, az élelmes bolgárok az ő természetmányaikat még nagyobb haszonnal értékesíthetik. Ma talán a munkásviszonyok az ilyen öntözéssel való belterjesebb gazdálkodásra nem kedvezők, de azt hiszem, hogy az állandó keresetre való alkalom e viszonyokat is csakhamar megjavítaná. Csak bátorság kellene hozzá, hogy az első lépést megtegyük.

Az eddigi párhuzamban mindig csak az előrehaladtabb kisbirtokosokra volt az összehasonlítás értendő. Másképp áll a dolog, ha a parasztkézen levő gazdaságok egész tömegét nézzük. Szinte hihetetlen az elmaradottság, melyet kisbirtokosaink legnagyobb részénél a mezői gazdálkodást illetően tapasztalhatni. Különösen a tulnyomó többségben levő nemzetiségieknél. Itt ott még ráadják magukat, hogy pusztá utánzástól is a közeli uradalomnál vagy pedig sváb szomszédjainknál elcsúszott némely újításokat ők is alkalmaznak gazdaságukban, de nagyjában csak ott tartanak még mindig, ahol apáik 40—50 évvel ezelőtt. Akár a rosszul megművelt, mindenféle gyomtól ellepett szántóföldjeiket nézi az ember, akár pedig a szálnalmasan elhanyagolt, többnyire elég terjedelmes közlelemzőkön nyomorgó silány haszonállatokat: mindenütt annak a sajnálatos elmaradottságnak sivar képe tárul elénk! S míg a törekvőbb sváb és az aránylag csekélyszámu, többnyire cselédszarmazásu magyar kisgazdákat a vármegyei gazdasági egyesület kezdi jobb irányba terelni, addig a mi szerbjeink, románjaink, ismeretes faji elzárkózottságukban, szinte hozzáférhetetlenek ezen szomorú viszonyok javításának megkísérlésére tekintetében. Természetes, hogy az ilyen elemeknél azután még kevesebb fogantatja van a mezőgazdasági közigazgatási apparátus utján történő irányításnak is, mint egyebütt, ahol az efajta elzárkózottság nincs meg. Azért nem is várható valami nagy eredmény a mezőgazdasági közigazgatásnak egyesektől javasolt szélesbítésétől s decentralizálásától sem. Legfeljebb akkor lehetne kedvezőbb eredményt remélni, ha az illetékes tényezők odahatnának, hogy a nép a jobb irány követésére ne csak utasítást, hanem kellő oktatást is nyerjen. Erre a kettős feladatra kiválóan alkalmas lenne a mezőgazdasági kamrák intézményének megfelelő hatáskörrel és helyes szervezettel való létesítése. Addig is jó lenne, ha a vármegyei gazdasági egyesület megfelelő személyzet szaporításával abba a helyzetbe hozhatnák, hogy a gazdák oktatását az eddiginél nagyobb mértékben vállalhassa. Célszerű lenne azonban, hogy az alkalmazandó oktatók közül azok, kik a nemzetiségi gazdák irányítására vállalkoznának, az illető gazdáknak ne csak nyelvét értsék és beszéljék, hanem, hogy lehetőleg az ő vérükből való legyenek; bizonyos, hogy az ilyenek az idegen ajkú gazdák bizalmát természetesen könnyebben megnyerhetnék és ennélfogva gazdaságbeli elmaradottságukat is hathatósabban orvosolhatnák.

X.

Örökösödési rend.

A nagy- és középbirtokosainknál a fiúk és a lányok egyenlően szoktak osztozni a vagyonban és amennyiben valamely különös érdek azt nem kívánja, hogy a lányok a reájuk eső osztályrészt értékét pénzben kapják meg, ők is természetben osztoznak az ingatlanokban.

A kis- és középbirtokosoknál azonban más a szokás. Ezeknél már általános az a törekvés, hogy az ingatlanokat, sőt a vagyonnak nagyobb részét a fiúk örököljék, a lányokat pedig csak a kötelező részre szorítsák, amelyet készpénzben szoktak nekik kiadni.

Ez a szokás oly általános minden nemzetiségű parasztnál, hogy alig fordul elő kivételes eset, ahol a leány ingatlant kapna, vagy a pénzben kiadott osztályrésze egyenlő lenne a fiúkéval.

A vármegye területén az öröklési rendben, csak annyiban van különbség, hogy a volt határ-örvidék területén az örökösödésre nézve is még mindig az osztrák polgári törvénykönyv van érvényben.

Itt kell felemlítenem a torontáli német parasztnak azt a szokását, hogy az apa, ha

fiai már felnőttek és valamelyik megnősült, megosztja vagyonát és életjáradékot kötve ki magának, nyugalmába (Ausbehalt) vonul.

Minthogy a paraszt nép e vidéken igen korán nősül, sokszor kivételes nősülési engedéllyel 18—20 éves korában, igen gyakori az az eset, hogy a 40 éves parasztnak már nős fia van, ez átveszi a gazdaságot és az apa Ausbehalt-ba vonul.

Az életjáradékos ugyanazon a telken, rendszeren egy külön házban lakik és fiánál van ellátásban, aki e szerződésileg igen részletesen és szabatosan megállapított szolgáltatásokat köteles teljesíteni az apa a kiméletlenségig rendszerető, mert hajszálhasogató pontossággal megköveteli a kikötött járandóságokat és azzal se törődik, hogy a fiu sokszor, rossz termés, vagy egyéb véletlen csapások folytán csak igen nehezen tud kötelezettségének eleget tenni.

Az „ausbehalt“ teljes mértékben élvezi a pihenést és nyugalmat, nem dolgozik semmit, még időtöltésből sem, és még akkor sem, amidőn nagy munkaidő esetén valamely könnyebb munkával fiának nagy segítségére lehetne.

Különös e tekintetben ez a derék becsületes és dolgozó német fajta. Emberföltöti szorgalommal gyűjti a vagyont és e közben csodálatos tevékenységet fejt ki, de ha neki abból közvetlen haszna nincs, már nem dolgozik. Nem olyanok ők, mint a magyarok, szerbek, románok, vagy akármely más nemzetiségbeliek, akik még akkor is dolgoznak, amikor már nem volnának rászorulva, akik dolgoznak, addig amíg csak mozdulni bírnak. A sváb azért igyekszik vasszorgalommal és testetlő fáradtsággal vagyont gyűjteni, hogy mielőbb elérje azt az ideális állapotot, amikor már nem kell dolgoznia.

Ha több fia van a német gazdának, akkor rendszeren a legidősebbhez, aki leg hamarabb megnősült megy ausbehaltba; természetesen ennek annyival többet ad a vagyonból, amennyit az életjáradék terhei kitesznek.

XI.

Tagosítás.

Nagy hátránya a torontáli kisbirtokosoknak, hogy a községek határai nincsenek tagosítva. Különös idegenkedéssel viseltetik a mi népünk a tagosítás iránt. A vármegyében levő 210 község közül csak hatnak a határa van tagosítva. Ennek következtében a kisgazdának és különösen a 20—100 holdas birtokosnak az egymástól távolos 4—5 helyen fekvő birtokrészei megmunkálására aránytalanul több időt és munkaerőt kell felhasználnia, mintha együtt volna egész birtoka, minélfogva a gazdálkodás drágábbá válik és nem is lehet gondos és alapos.

De az állattenyésztés szempontjából is igen hátrányos ez, mert a szana-széljél fekvő birtokrészekben takarmányt nem igen termelhet, a nagy utak miatt a gazdaságban leginkább gyorsabban mozgó lovas igákat használ, ökröket, egyáltalában szarvasmarhát nem igen nevel minek következtében aztán elegendő trágyája sincsen.

Ha Torontálban a parasztbirtokok tagosítva volnának, gazdasági viszonyaink sokkal kedvezőbbek lehetnének és sokkal többet termelhetnénk, mint a mai körülmények között.

Az 1908. évi XXXIX t.-c. ugyan megkönnyíti már a tagosítást, de azért nálunk nagyon nehezen indul meg. Ugyanis azt tartják, hogy elemi csapások, jégverés, sáskajárás, fagy stb. esetén előnyös az, ha különböző dűllőkben elosztva, egymástól távol esnek a birtokrészek, mert a kár rendszerint csak egy részét érheti, míg ha tagosítva volna, esetleg az egészet tönkre tenné. A népek ily előítéleteit pedig legyőzni nagyon nehéz.

XII.

Közirtokosságok.

Közirtokosság a társas birtoklásnak egy neve, a mely a közös birtokra és az azokkal kapcsolatos jogokra vonatkozik.

Torontálvármegyében kétféle közirtokosság ismesetes, u. m. a régi nemesi és a mezőrendőri törvény hatálya alatt álló közirtokosság, mely utóbbi paraszt közirtokosságnak is nevezhető. Régi nemesi közirtokosság a megyében alig van, a meglévők közös uradalom név alatt szerepelnek, de jelentőségük nincs. Fontos azonban a paraszt közirtokosság, mely a közlelemző kezelésében és hasznosításában nyilvánul, mi okból inkább legelő birtokosságnak volna nevezhető. Ilyen ismét kétféle van a vármegyében. A régi urbéri legelő birtokosság, hol a legelő a jobbágy telekállomány

ROYAL-BIOSKOP-SZINHÁZ.

Ruhatár 10 fillér. Fényesen berendezett füstmentes helyiség. Légfűtés. Ruhatár 10 fillér.

Művészies képek.

Válogatott műsor.

Művészies képek.

Vasárnap d. u. 4 5 6; este fél 8 és 9 órakor.

1. Kató születésnapja. (Humoros.)
2. Hullámvérés Addaban. (Természetes.)
3. Megbűntetett fősvénység. (Humoros)
4. Tarakanova hercegnő és II. Katalin. (Tört.)
5. Ujseland szorosain át. (Természetes.)
6. Az összekötő kapocs.
7. Az elveszett kabátuj. (Humoros.) Móriéiöl.

után kihatott legelőterület képezi a közbirtokossági vagyont és a birtokosok által később szerzett közlegelő, a melyeket azonban nem a község mint ilyen, hanem a birtokosok holdszám arányában vettek. Annak idején a nyilvántartások felfektetése alkalmával ezen legelők legnagyobb részt, mint községi tulajdon telekkönyvezettek és hasznosítottak. A mezőrendőri törvény hatálya alatt azonban a közbirtokosságok legnagyobb része per útján, legtöbb esetben egyezségileg tulajdonukba adták a legelőket és részben most is mint községi vagyont hasznosítják a községi eljárás által kezelve, részben pedig külön szervezkedve saját javukra hasznosítják s önálló szerveikkel — a közbirtokossági közgyűléssel 8 ennek felelősséggel tartozó végrehajtó szervével a birtokossági tanácssal — kezelik, mi okból a közéleti nyilvánulásban ezen legelők, mint községi és közbirtokossági legelők szerepelnek.

Hogy gazdasági tekintetből melyik kezelési mód megfelelőbb, leginkább eldönthetjük, ha mindkettőt vizsgáljuk mint gazdálkodó alanyt és mint a mezőgazdasági igazgatás végrehajtó szervét. Ezen összehasonlításból vonhatunk helyes következtetést arra, hogy ezen legelőkkel mi volna a teendő.

A közbirtokosság mint gazdálkodó alany.

Erre el lehet mondani, hogy közös lónak turós a háta. — Még rendezett tulajdonjogi viszonyok között is ritkán van áldás a közös gazdálkodáson, hát még ott, hol a tulajdonosok és közöttük az arány majdnem ismeretlen. — Elméletileg könnyű a dolog: tulajdonosok a szerzők, illetve utódaik holdszám arányában, illetve urbéri legelőknél a volt urbéresek urbéri telkük arányában. Igen ám! De sok községben a legelő a beltelkek után hasított, míg másutt a külsőség után. Némely községben a legelő holdszám az urbéri telkek arányában áll, másutt nem, mert pld. 1 egész telek után 7 hold, fél telek 4 hold, negyed telek után 2 hold osztott ki; már most tekintetbe véve az állandó és folytonos csere-berélést, a legelő-tulajdonrész aránya soha sem állapítható meg. Érzik ezen körülményt az érdekelt birtokosok is és nehogy a fennálló rendet megzavarják, gazdálkodnak ősi módon, legelőt nem javítanak, üzem szerint nem kezelik, hanem kihajítják jószágukat s ha a jó Isten esőt ad, van fü, ha nincs eső, van sovány és elcsenevezedett marha.

A közbirtokosság holdak többségével választja tanácsát, ki a gazdálkodást viszi, tehát a nagy gazdák választják magukat és vesznek 1500 koronáért tenyészbírákat, de a zsellér tenyésztette sertés a silány apaállatok után elcsenevezik. A határ egy részét idegen községbeli birtokos szerzi meg, kész van az állandó egyenetlenkedés és civakodás, ha a jogosultsága arányában marháit hajt a legelőre. A legelőt fásítani, üzem szerint javítani kellene, erre a szükséges pénzt a tulajdonosokra kivetni nem lehet, kölcsön útján gondoskodni szintén lehetetlenség, mert nagyobb pénzintézet csak úgy nyújt kölcsönt, ha az összes rész-tulajdonosok a kötelezvényt aláírják, amit végrehajtani nem lehet, marad tehát minden a régi ben az állattenyésztésnek s ezzel a közügynek kimondhatatlan kárára.

A község, mint gazdálkodó alany.

Egyénileg meghatározott tulajdonos, törvény által megállapított végrehajtó szervezettel, összetételénél fogva általánosabb szempontok által vezéreltetve, neki levén kötelessége szegény polgárai segélyezése, azok gazdasági megerősítése emiatt érdeke, miért a legeltetési jog és díj megállapításánál gazdaságilag gyöngébb polgáraival előzékeny. Tag körü hitelével a legelő javítására képes, a legelő állagának emelésével annak területét szaporíthatja, a felszabadult területet szántóként értékesítve képessé válik nagy kulturális és humanisztikus feladata megvalósítására. A legelő vagyont nem úgy mint előbbi esetben esetleg idegen községbeli polgárok, hanem kizárólag saját lakói javára értékesíti.

A közbirtokosság, mint végrehajtó.

Két szervvel működik: a közgyűléssel és a tanácssal. A mezőrendőri törvény alapján annak eldöntése, hogy melyiknek mi a hatásköre majdnem lehetetlen, annak megállapítása pedig, hogy sérelmes és okatlan intézkedései miképpen s ki által orvosolhatók, lehetetlen. Élénk bizonyossága ennek az egymással ellentétes és mindig habozó felsőbb hatósági döntvények sorozata. A birtokossági hatalmat gyakorló tanács tagjai minden megszorítás nélkül a tagok sorából választatik, ép úgy az elnök, fegyelmi hatóság felettük nincs.

Intézkedhetnek saját szűk látókörük, bizony sok esetben saját jogosulatlan érdekeik szerint. Hogy minő nagy gazdasági hátrány a nemzetgazdaságilag fontos állattenyésztés s vele összefüggő legeltetés kérdését egy ilyen felelőtlen szervezet kezébe letenni és ott meghagyni, ki fog tűnni akkor, midőn a husinség megakadályozása szempontjából erőlyes gazdasági intézkedésekre lesz szükség. Évente tekintélyes azon anyaállatok száma, melyek megfelelő és kellő számú apaállat hiányában, részint az okatlan párosítási rendszer folytán meddők maradnak.

A község, mint végrehajtó.

Szervezett, minősítéshez kötött (oklevél, jelölés) fegyelmi felelőség alatt álló vezetőkkel működik, szervezetében bizonyos állandóság mutatkozik (életközönség választott tisztviselők, virilis intézmény) gazdálkodása hatályos ellenőrzés alatt áll, vezetői általánosabb gazdasági szempontok figyelembe vételére iskoláztak, végrehajtáshoz kellő szervekkel bir, (szolgák, rendőrök) az államszervezetbe beszövedött végrehajtó község, mely ha nem érti is meg, de rá szorítható az általános gazdasági érdekek istapolására.

Ezekből láthatólag a közbirtokossági gazdálkodás a régi jobbágyi hagyományok közé tartozik, sem mint gazdálkodó alany, sem mint végrehajtó a mai község (szociális) gazdasági életbe nem illeszthető; ellenben a község mai elavult szervezetében is mozgékonyabb gazdálkodó alany, község gazdasági szempontból legmegfelelőbb végrehajtó szerv.

Ajánlatos lenne tehát törvényhozási uton állami segítséggel, esetleg kisajátítás útján a közbirtokossági legelőknél a községek részére leendő megváltása; azoknak kötelező üzemben tartása. A legelő jövedelme idővel annak megváltási árát fedezné, sőt a község némi megszárdulását is eredményezné.

XIII.

A földbirtok megterhelése és a „Zadruga” szövetkezetek.

Torontál vármegyében a földbirtoknak megterheltsége már azelőtt is elég nagy volt, ezt azonban a sok parcellázás még inkább növelte.

Azelőtt leginkább csak a nagy- és középbirtok volt megterhelve, ma azonban már a kisgazdák kezén levő birtokok között is igen kevés van olyan, mely kölcsönrel megterhelve ne volna. A birtokok kölcsönre átlag holdankint 250 koronában, tehát forgalmi érték 25—30%-ban állapítható meg. Egyes községekben, mint pl. Nagykomlóson az átlag 700 koronára rug; igaz, hogy itt a földek forgalmi értéke túlhaladja az 1500 koronát.

A kisgazdák hiteligenyit a nagyobb bankokon és városi pénzintézeteken kívül a nagyszámú falusi takarékpénztárak, (részben a Schulze—Delitz-féle) takaréks- és előleg-egylet, meg az a 115 hitelszövetkezet elégíti ki, mely a vármegye területén van és amelyek az országos központi hitelszövetkezetnek a fiókjai.

Ezeket kívül létesült a vármegyében újban még egy másik fajta szövetkezeteknek, az úgynevezett szerb „zadrugák”, melyek kizárólag a szerb ajku kisgazdák fölsegítését tűzték ki célul és már is igen nevezetes sikerekkel dicsekedhetnek.

Ezek a zadrugák egy Zágrában székelő nagyobbszabású pénzintézet, mint központtal állanak szervei összeköttetésben. Majdnem egészen a németországi úgynevezett „Raiffeisen”-féle szövetkezetek mintájára vannak szervezve s főképpen földbirtokosok és parcellázási miveletekben rendkívül jó szolgálatokat tesznek a tagoknak. Ily esetekben a központ nemcsak finanszírozza a parcellázást lehető legolcsóbban, hanem egyébként is mindenben védi a vásárló vagy bérlő tagok érdekeit. A parcellázandó birtokot például előbb szakemberei által megvizsgálattja, fölülbecsületes, másfelől még azt is alaposan fontolóra veszi, hogy a vétel mennyiben lesz előnyére a vásárló gazdáknak s csak azután megy bele a parcellázásba.

Erdekes, hogy miképp találnak módot arra, hogy sokszor teljesen vagyontalan, de egyébként derék, szorgalmas földművelőknek is jusson a parcellázott földekből. Nem adják át a földeket nekik mindjárt szabad gazdálkodásra, hanem eleinte szövetkezetileg miveltetik meg azokat valamelyik megbízott szakemberük felügyelete mellett s csak az elért haszonban részesednek. Ugyanezt a föltételt kötik ki maguknak néha oly tagokkal szemben is, akik a vételből származott

kötelezettségeknek eleget tettek ugyan, de az okszerű gazdálkodás szempontjából nem látszanak eléggé megbízhatóknak. És a bérleteknél is hasonló körültekintéssel s céltudatossággal járnak el.

A szigorú s legmodernebb gazdálkodási rendszer szerint való együttgazdálkodás természetesen igen nagy nevelési hatással van az emberekre, úgy, hogy az anyagi boldoguláson kívül egyéb tekintetekben is szemléletmást haladnak.

Felemlítésre érdemes, hogy a szövetkezeti eszme s szervezetük érdekében kiadott szövetkezeti lapjukat miképp tartják fenn. Egyik torontáli parcellázásuk alkalmával kihatottak a földekből egy jó nagy területet és meghagyták, hogy ennek a jövedelme kizárólag a jelzett lap fenn tartására fordítsassék, minél fogva azt csaknem ingyen adhatják s módjukban áll a szerkesztőségbe jobb erőket is alkalmazni.

A földbirtok megadóztatása.

Torontál vármegyében a földbirtokot nagy adóterhek nyomják, kivételt képez a volt határörvidék területe, mely jóval enyhébb mértékben van megadóztatva, mint a vármegye többi része.

Míg ugyanis az ösmegye területén, csak a szántóföldeket tekintve, — mert hiszen nálunk ez képezi a gazdasági művelés legnagyobb részét — az I. és II. osztályba a szántóföldek 32%-a van sorozva, addig a volt határörvidéken a szántóföldeknek csak 19% az I. és II. osztály. Tehát az ösmegye területén aránylag sokkal nagyobb területek vannak nagyobb kataszteri tisztajövedelem alapján megadóztatva. De ezenkívül még a kivétési kulcs is magasabb az ösmegyében, mert míg itt a tisztajövedelemnek 25⁵/₁₀₀-a képezi a földadót, addig az a volt határörvidéken csak 17¹⁰ o-kal számítottatik.

Ezen kedvezménynek talán az volt a célja, hogy a polgárosítás által a volt határörvidék lakóinak eddig előnyös helyzete, láthatólag kedvezőtlenebbé ne váljék. Ez az egyenlőtlenség azonban a jövőben már annyiban megszűnik, hogy az új adótörvény szerint egyenlő kulcs alapján történik az adó kivetése; ha azonban új osztályozás nem történik, a határörvidék adóterhe ezen a réven még mindig kisebb marad, mint az ösvármegyébe eső területekén.

Eltételezve azonban az ily módon kivetett nagy állami adóktól, még nagy súlylyal nehezednek a torontáli birtokokra az ármentesítési és belvizszabályozási költségek. Ezek pedig terhelik ugyancsak az egész vármegyét, mert Torontálban 6 ármentesítő társulat van 950.000 hold árterülettel, és 15 belvizvezető társulat 216.000 árterülettel, melyeknek adósságai összesen kerekében 50 millió koronát tesznek ki.

A vízszabályozási költségek az árterület alacsonyabb vagy magasabb fekvése szerint 15 K-ig terjed és holdankint átlag 4 korona számítható.

Eszerint Torontálban a földbirtok adója a többi keresetforrások adójához képest igen súlyos.

A vármegyei pótdadó 5¹/₂% tesz ki, az egyes községek pótdadója pedig átlagban 5⁴/₁₀₀-ra tehető. A kisebb, későbbi telepítésű községek 70—100% pótdadóval élnek, de vannak községek, leginkább a határörvidéken és a volt kikindai kiváltságos kerületben, melyeknek annyi a községi vagyonuk, hogy a közterheket azok jövedelme teljesen fedezi, tehát pótdadó kivetésére szükség nincsen. Ilyen község 1910-ben 24 volt.

Vége.

Eisenstädter S. és Társai
divatruházában Nagybecskerekén

a farsangi újdonságok megérkeztek.

Ugyanott eredeti japán- és török himzések, ridikülők és tablettok dus választékban vannak raktáron.

29-x.17

SZALLITÁSI, BIZOMÁNYI, INCASSO FIOK-ÜZLET MEGNYITÁS NAGYBECSKEREKEN

Iroda: Szerb hitközségi palota.
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139.

PERL MÓR ÉS FIA : SZALLITÓK

Iroda: Szerb hitközségi palota
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139

Elvállalunk minden a szállítási szakma körébe vágó megbízást. Eszközlünk mindennemű szállításokat helyben és vidékre, továbbá butorszállításokat saját patent butorszállító kocsiainkban, valamint mindennemű beraktározásokat saját raktárainkban. Beraktározandó árukra előleget nyújtunk.

HIREK.

Tájékoztató.

Január 23. Rendkívüli városi közgyűlés.
Február 13. Közigazgatási bizottsági ülés.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület munkájának január havi programja:
Január 24. 8-9-ig elektrotechnika, 9-10-ig gazd. földrajz.
" 26 8-9-ig fizika, 9-10-ig közgazdaság.
" 31. 8-9-ig elektrotechnika, 9-10-ig gazd. földrajz.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 7/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5 órától 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7 óráig nyitva van.

IDŐJÁRAS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás jelentését
Január 21.

Barométer emelkedő, délután 1:38 órakor: 765.0 mm. Hőmérséklet: maximum 4.3. C°, min. -0.7. C°. Csapadék: -
Felhőzet: Nb 10 Szélirány és erősség: NW 2.

Jelölés a következő 24 órára: Száz. Éjjeli fagy. Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 6 perctől másnap este 8 óra 38 perccig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 perccig; felhőzet: Ci - firtósfelhő, Cu - gomolyfelhő, St - rétegesfelhő, Nb - esőfelhő, Ci - St - felhőfátyol, Ci - Cu - bányafelhő, Cu - St - réteges gomolyfelhő. Szélirány: N - észak S - dél, W - nyugat, E - kelet. Felhőzet nagyság, 0 - tiszta ég, 10 - teljesen borult. Szélereősség: 0 - szélcsend, 8 - nagy vihar

Személyi hír. Dellimanics Lajos főispán, aki legutóbb magánügyekben Budapesten és Bécsben járt, ma reggel visszaérkezett Nagybecskerekre.

A városi állandó választmány ülése. Nagybecskerek város állandó választmánya tegnap délután 3 órakor dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen részt vettek: Strosz Béla, Halmos József, Mattanovich György, Gffinger Zsigmond, Havas Dániel, dr. Pollák Győző, dr. Gyorgyevics Mikos, Krumenacker Ferenc, dr. Klein Mór, Benkovics Miklós és Riszties Pál. Az állandó választmánynak a hétfői városi közgyűlés elé terjesztendő fontosabb javaslatait híreink sorában közöljük.

Ülések a városnál. Nagybecskerek város tanácsa mint elsőfokú iparhatóság ma délelőtt 11 órakor dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen különféle ipar, folyó és panaszos ügyeket intéztek el. Délután 4 órakor a város villamvilágítási bizottsága ülésezett.

A szabad liceum előadása. A Torontál-megyei Magyar Közművelődési Egyesület nagybecskereki szabad liceuma f. évi január hó 15-én, az állami polgári és felső kereskedelmi iskola disztermében előadást tart. Az előadás tárgya: „Vakációi uti emlékek”. Irta s 104 vetített kép bemutatásával előadja: Bárány Béla főgimn. tanár. Az előadás főbb pontjai: A német-orosz határon. — Kozák határőrök. — Egy német tanár kalandjai az orosz határon. — Berlin, Potsdam, Charlottenburg, Hamburg. — Hagenbeck stelli állatkertje. — Az ohlsdorfi temetőben. — Halottégető kemence. — Majnai Frankfurt, Heidelberg. — München, Augsburg és Nürnberg. — Lipcse és Drezda. — A szász Svájc. — Prága. — A Hradcsin. Az előadás délután 5 órakor kezdődik.

A tanoncotthon köréből. A nagybecskereki tanoncotthon holnap összejövetele alkalmával Streitmänn Antal főgimnáziumi tanár „Az építési stílokról” fog előadást tartani.

Steinitzer Géza ünneplése. Szép ünnepe lesz holnap a Torontál-megyei Takarékos és Hitelbanknak. Holnap délelőtt 11 órakor tartandó rendezévi közgyűlése keretében ünneplési ugyanis az intézet nagyérdemű vezérigazgatójának Steinitzer Gézának negyven évi szolgálati idejét. A közgyűlésen az intézettel összekötöttesben álló Pesti Hazai Első takarékpénztár indítványt tesz, hogy Steinitzer Gézának javadalmazását emeljék föl, létesítsen az intézet Steinitzer Géza nevére alapítványt, amely az intézeti alkalmazottak és azok családtagjai segítségére szolgáljon és végül föstesse meg az intézet a jubiláns arcképét.

Az intézet ünnepe után délután a társadalom ünneplési Steinitzer Gézát. Délután fél 2 órakor ugyanis a kaszinó nagytermében Steinitzer tiszteletére fényes disztrakoma lesz, amelyen társadalmi és közéletünk minden vezető férfija részt vesz.

A katonai gyakorlóterület ügye. A kincstár mint ismeretes 1000 korona évi hasznobért fizet az oppovai negyedközségnek a legelőért, melyet katonai gyakorlóterület használnak. A negyedközség már évek óta mindenféle kellemetlenségeket gördít a katonaság útjába a legelőnek gyakorlóterület való használatára miatt s legutóbb is formálisan kiiltotta a katonaságot a legelőről, amelyért pedig évi hasznobért élvez a negyedközség. A város állandó választmánya nem akarván megkockáztatni azt, hogy az örökös kellemetlenségek miatt a katonaságot esetleg elhelyezzék városunkból, javasolja a képviselőtestületnek, hogy a város a legelő megszerzése iránt a negyedközséggel szemben indíttassa meg a kisajátítási eljárását.

A város és az új színház. Mint ismeretes, most már komoly tervet képez az, hogy Nagybecskerekben az eddigi szűk, rozoga és tűzveszélyes színház helyébe új s a modern színház építtessék. A terv már legnagyobbbrészt készen is van s ezzel a tervvel foglalkozott a város állandó választmánya is a tegnapi ülésen, javasolván a képviselőtestületnek, hogy a város 70.000 koronával járuljon hozzá az építendő új színház költségeihez.

A mérlegelés szabályozása. A város annak idején hatósági mérlegeket állított fel a hiteles mérlegelés végzésére, amelyeket azonban a közönség nem igen vesz igénybe s így a városi mérlegek bérletje, a magas bérösszeg mellett veszteségeket szenved. A város most úgy igyekszik segíteni ezen a bajon, hogy szabályrendeletet terjeszt a képviselőtestület elé, amely kimondja, hogy hiteles mérlegelések ezentul csakis a városi mérlegeken teljesíthetők. Az állandó választmány a szabályrendelethez hozzájárult, hasonló eljárás javasolván a közgyűlésnek is.

A nagybecskereki patronage-egylet. A nagybecskereki patronage-egylet most adta ki 1910. évi működéséről szóló jelentését. Az egyesület titkára dr. Szathmáry Károly törvényszéki bíró szerkesztette jelentés elmondja, hogy az egyesület 1910. évben jött létre Alföldy Edének a nagybecskereki törvényszék elnökének a kezdeményezése folytán. Az alakuló közgyűlés a közönség élénk érdeklődése mellett 1910. évi január hó 14-én folyt le és azon a Patronage-Egyesületek Országos Szövetségének a kiküldötté: dr. Horváth Dániel titkár is közreműködött. Az egyesület alapszabályait a belügyi miniszterium 1910. évi április hó 26-án hagyta jóvá. Az egyesületnek, amelynek működése a nagybecskereki törvényszék egész területére kiterjed, 1 örökítő, 21 alapító, 12 pártoló, 146 rendes és 97 működő tagja van. Az egyesület vednöke és örökítő tagja gróf Karácsonyi Jenő v. b. t. t., aki az egyesület javára egy 1000 koronás és egy 5000 koronás alapítványt tett. Az egyesület vagyoni állapota: Összes bevétel 4610 korona 98 fillér, kiadás 561 korona 04 fillér. Az egyesület 11 esetben összesen 258 korona segélyt adott letartóztatottnak és szűkölködő családtagjainak, ezenkívül 8 esetben erkölcsi pártfogás útján is segített kiszabadult rabokon és a letartóztatás okából kenyérkereső nélkül maradt családtagokon. Az egyesület tagjai a bíróságok megbízásából 4 esetben vettek pártfogásukba próbára bocsátott fiatakorukat és 122 esetben végeztek környezet tanulmányokat. A legtöbb környezet tanulmányt a tanító és tanítónők látták el, még pedig elismerésre méltó buzgalommal. A folyó évben az egyesület 4 választmányi ülést tartott. Az egyesület céljainak a megvalósítása végett újabban azon fáradozik, hogy Nagybecskerekben javító nevelőintézetet létesítsen. Eljárás van folyamatban továbbá arra nézve, hogy az egyesület működésének területén lehetőleg minden községben helyi bizottságok alakuljanak.

A városi előfogatok szaporítása. Tudvalevő, hogy a városnak eddig csak 7 pár ló állott rendelkezésére az előfogatozásra. Minthogy a város fejlődése s tűzrendészeti szempontból is kevésnek bizonyult a rendelkezésre álló lovak száma, a város állandó választmánya javasolja a képviselőtestületnek, hogy az előfogatos lovak száma egy párral szaporíttassék.

TÖRLEY
TALISMAN
CASINO RÉSERVÉ

Az utcaseprők szaporítása. Ismeretes, hogy a kolerajárvány idején a város az utcaseprők számát 4-el szaporította. A járvány ugyan már megszűnt, minthogy azonban ugyan igen nagy szükség van ebben a poros, sáros városban több utcaseprőre, az állandó választmány javasolja, hogy a város ezentul is tartsa meg szolgálatában ezt a 4 utcaseprőt.

A gyepesterség mint szabad ipar. A város köztisztviselési szabályrendelete tudvalevőleg a gyepesterséget kivonja a szabad ipar keretéből, kimondván, hogy ezt a mesterséget csakis a város képviselőtestülete által erre külön megbízott ember teljesítheti. A vármegye alispánja ebben a szabad iparnak bizonyos fokú korlátozását látván, ártit a városhoz s követeli ennek a privilégiumnak a megszüntetését, illetve a városi köztisztviselési szabályrendeletnek olyképpen való módosítást, mely az eddigi állapotokat megszüntetve a gyepesteri foglalkozást bárki számára is lehetővé tegye. A város állandó választmánya behatóan foglalkozván ez ügyvel javasolja a közgyűlésnek, hogy a város érdekében az eddigi állapot mellett foglaljon újabb állást.

Kézműszki tanár, a magyar nőorvosok nagynevű nestora, a következőkben nyilatkozott:
„Klinikákon a természetes Ferencz József-keserűviz kiterjedt alkalmazása alapján a legkedveltebb hashajtók sorába emelkedett. Kiváló előnye, hogy a gyermekágyasok is szívesen veszik, mert a Ferencz József viz kitűnő hatása minden kellemetlen mellékhatást és következményt nélkül, biztosan és rövid idő alatt nyilvánul”. Kapható ásványvíz-üzletekben és gyógyszertárakban. 20-1.1

Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt heten a következő bejelentések történtek:

H a z a s s a g o k : Beck Nandor izr. magánhivatalnok és Kertész Irén izr. — Parkaity Zarkó gk. szabó és Stefanovics Milena gk. — Fritz János rk. körhíntás és Miksity Anna rk.
S z ű l e t é s e k : Popovity Milorad gk. szűcs, fia. — Schubert József rk. napszámos, leánya. Ninkov Dusan gk. napszámos, fia. — Molnár Ferenc rk. szob festő, leánya. Milenov Vítályos gk. napszámos, fia. — Gál István rk. fogházor, fia. — Gaisin István gk. szabó, leánya. — Mutz Mladen gk. földműves, fia. — Leb József rk. kereskedő, fia. Darten András ág. ev. kéményseprő, fia.

Halálozások: Milenov Emil gk. 4 hónapos, göröcsök. — Kranyak István rk. 4 éves, veselob. — Jovanovics Madonné gk. 26 éves, tüdővész. — Csobanov Braniszlav gk. 7 éves, mellhártyalob. — Haidvogel István rk. 35 éves hentes, öngyikosság. — Tillingner Mihályné rk. 51 éves, tüdővész. — Radity Mária gk. 17 éves, tüdővész. — Schlachta István ág. ev. 15 hónapos, difteria. — Momirszki Szmilja gk. 23 napos, zsór. — Bánvég Éva rk. 23 hónapos, vörheny. — Révész Mária rk. 4 hónapos, göröcsök. — Dávid Veronika rk. 3 éves, kanyaró.

Szenzációs közleményt vezet be a most éppen megjelent 1911. évre szóló s M. Duke utóda osztrák hirdetőiroda (Wien, I. Wollzeile 9.) által kiadott újságkatalógus, Ó nagyméltósága dr. Mataja Viktor osztályfőnök a cég tulajdosainak, Augenföld Miksának és Lessner Miksának engedélyt adott arra, hogy korszakalkotó felolvasása: „A reklám az üzleti életben” előszóként közöltessék a cég katalógusában. Ebből a hivatott tollból eredő irányadó munka, az ipar és kereskedelmi élet összes képviselőinek legnagyobbfokú érdeklődését keltette fel. A katalógus miat mindig, most is teljesen megbízható és hivatott vezetője a világ napi és időközi sajtójának s nagy értékkel bíró kézikönyve minden kereskedőnek.

SALVATOR kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás
vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. — Természetes vasmentes savanyúvíz.
Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszertárakban. SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóczi Salvatorforrás-vállalat, Budapest, V., Rudolf-rakpart 8.

— **Akinek király az apja.** Ki ne emlékezne vissza boldog gyermekéire, mikor a gyermekek élénk fantáziájukban a királyra gondolnak. Egyik másik ilyenkor így szól: milyen egyszerű apja lehet a királyfiúnak! Önkéntelenül a gyermek fantáziájának eme megnyilatkozását látjuk az összes napilapokban megjelent Főherceg néni ajándéka című birben. Egy bájos kis leánygyermek ugyanis a minap felszólította Augusta főhercegnőasszonyt, hogy küldjön neki azokból a babákból, amelyekkel már nem játszanak az ő gyermekei. Szinte csodálatos, hogy az irodalom milyen nemesítő hatással van a gyermek lelkületére: A Tolnai Világlapjában kéthetenként megjelenő Gyermekvilág című mellékletben Londez Elek ismert meseíró pompás képekkel illusztrált cikkben irt a babákról és itt szóba hozta Augusta Főhercegnőt. Együttal megemlített, hogy milyen jótékony hatással van a leánygyermekre a bábival való játszás. Érdekes, hogy ez a kis leányka a főhercegnőasszonynak azt is megírta, hogy a Tolnai Világlapjából tudta meg, hogy a főhercegnőasszonynak annyi sok babája van s reméli, hogy őt is boldoggá fogja tenni egy szép babával.

— **Anatómiai muzeum Nagybecskerekén.** Scheer Ph. jóbirtó anatómiai muzeumban a gábonatérén naponként pompás viaszalakokon tanulmányozni lehet az emberi test minden részét, a különféle betegségek tüneteit s mindazon elváltozásokat, melyeket ezek az emberi szervezetben előidéznek. E tanulságos muzeum megtekintésére különösen felhívjuk a közönség figyelmét és érdeklődését. A muzeumba csakis felnőtteket bocsátanak be s nyitva van délelőtt 9 órától este 9 óráig.

— **Fejünk üde! Idegeink erősek!** Álmunk egészséges! Mell- és torokfajánk nincs, mert Feller-féle „Elsa-fluidot” használunk, mely a fájdalmakat és gyengeséget megszünteti, gyógyít és frissít. Tucatja bérmentve 5 korona. Dugulást, gyomorhajókat, aranyeres bántalmakat stb. nem ismerünk, mióta Feller-féle hashajtó rebarbara „Elsapilulákat” használunk. 6 doboz bérmentve 4 korona. Valódi rendelhető Feller V. Jenő gyógyszerésznél, Stubica, Centrale 125. szám (Zágráb-megye). 924(5)—1.1

Sok évi megfigyelés. Emésztési gyengeségnél és étvágyhiánynál, általában minden gyomorhajónál a valódi „Moll-féle Seidlitz porok” bizonyultak a legsikeresebbeknek többi szerek fölött, mint gyomorerősítők és vértisztítók. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készítményre kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával. (c)

— **A hálósobák réme,** a poloskák kiirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a Löchergr Cimexinél történtek próbák, beigazodott, hogy Cimexin nemcsak az élő poloskát pusztítja el nyomban, de a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, faat, vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy. Kapható: Kollarich gyógyszerárakban Nagybecskerekén és a készítőnél: Löcherer gyógyszerésznél Bártfán. 34—136

Mulatság.

•• **Calico-bál.** Az idei farsang egyik legfényesebb mulatsága lesz a Kaszinóban ma este megtartandó Calico-bál, melyre már hetek óta erősen készülődik a rendezőség. A Kaszinó nagyszínház ez alkalomból az Eisenstädter-cég stilszerűen és fényesen feldiszi a díszítési munkát már tegnap óta lázas sietséggel folynak. A Calico-bál iránt városszerte igen nagy az érdeklődés s így szinte bizonyosra vehető, hogy a mulatság úgy anyagilag, mint erkölcsileg a legfényesebben fog sikerülni. A mulatság kezdete este fél 9 órakor lesz.

•• **A katolikus legényegylet mulatsága.** A nagybecskereki kath. legényegylet február hó 4-én (szombaton) a „Kaszino” összes termeiben műkedvelői előadással egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez. Belépő-díj: Családjegy 3 személyre 3 kor., személyjegy 1 kor. 20 fill. Felülfizetéseket köszönettel fogadják és hirteligen nyugtáznak. Jegyek előre válthatók: Benó Testvérek, Láng Károly és Almássy és Szepesy néi, valamint a rendezőségénél. Az estély kezdete pont este 8 órakor lesz. Ez alkalommal színre kerül: „A bor”. Falusi történet három felvonásban. Irt: Gárdonyi Géza. Szereplő személyek: Babinczy József, Straub István, Böck József, Babinczy Bettyke, Reczler Magda, Schnitzer Vera, Norischán Imre, Fröhlich Mariska, Babinczy István, Theisz Mariska, Katona István, Ambrózy Ödön, Héczel Gyula, Böck Janika Hódy János. Előadás után tánc.

Vannak fájdalmai?

- I. A Feller-féle Elsafluid saját tapasztalatunk szerint fájdalomcsillapító, gyógyító, gyengeséget megszüntető hatással bír, gyorsan és biztosan gyógyít csúzt, kőzsvényt, ideggyengeséget, oldal-szurást, szagatást, influenzát, fej-, fog- és derék-fájást, zsabát, benuást, szemfájást, migránt, sok itt meg nem említett betegséget megszünteti az embert. A Feller-féle Elsafluidot rekedtség, nátha, mell- és torokfájás és légvonat vagy hűléstől eredő bajok ellen is páratlan gyógy-sikerrel használják. Valódi csak úgy, ha minden üveg a „Feller” nevet viseli. 12 kis vagy 6 dupla vagy 2 speciális üveg bérmentve 5 korona
- II. Továbbá tudomására óhajtuk hozni, hogy az emberek ezrei gyomorhajók, görcs, étvágytalanság, veseégs, hányási inger, rosszullét, felbőgés, puffadás, dugulás, aranyeres bántalmak és különböző emésztési zavarok ellen kitűnő és biztos sikerrel használják a Feller-féle hashajtó Rebarbara-Elsapilulákat 6 doboz bérmentve 4 korona. Óvakodjunk azonban utánzatától és címezünk minden rendelést pontosan

Feller V. Jenő gyógyszerésznek, Stubica, Centrale 125. sz. (Zágráb-megye.)

TÁVIRATOK

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

— **A bankvita.** — Üres a ház: Katalógust olvasnak. — Interpellációk. —

Budapest, jan. 21. (A „Toronto” eredeti táv.) Az ellenzék olyan szörnyű komolysággal érdeklődik a bankügy iránt és küzd az önálló bankért, hogy 150 főnyi csapatjukból nem telik ki egy tanácskozássra képes ház sem. Mikor a mai ülést megnyitották összesen alig volt 30—40 képviselő jelen, úgy, hogy katalógus olvasás iskolai rendszabályához kellett folyamodni. Pedig mára egyik fő-fő oszlopuk, Polónyi Géza beszéde volt jelezve. Lehet, hogy éppen ez riasztotta el őket a tömeges megjelenéstől, ami éppen nem csoda, mert a kitűnő férfiúval ugyancsak betelhettek már. Természetes, hogy Polónyi ur ma nem engedett mást szóhoz s az interpellációkig ki is beszélt az ülést.

A mai ülésen Náva János alelnök elnökölt, aki negyed 11 órakor nyitotta meg az ülést, de a megnyitásánál tovább nem is mehetett, mert néhány érdeklődő képviselő kíváncsisága folytán kiderült, hogy

a ház nem tanácskozásképes.

Az ülésen ugyanis összesen sem voltak 30—40-nél többen s így a házszabályok értelmében tanácskoznia sem lehet.

Ennélfogva a szigorú elnök nem tehetett egyebet, minthogy Veres Zoltán jegyzővel elővettette a katalógust és felolvastatta a névsort.

A katalógus-olvasás hírére a folyosóról a buffetből, meg hazulról is sietve vonultak a honatyaik az ülésterembe, úgy, hogy mire a katalógus-olvasást befejezték a ház tanácskozásképes lett.

Most az elnök jelentette, hogy a főrendiház tegnap letárgyalta a szerb kereskedelmi szerződést és bemutatta a főrendiháznak erre vonatkozó üzenetét. Felolvastatta tovább az interpellációs könyvet, amelybe három interpelláció van bejegyezve s ezekre a ház 2 óra után tér rá.

Most következett

a bankvita, illetőleg Polónyi Géza, mert ma ő volt egyedül a bankvita s két óráig, vagyis az interpellációkig szakadatlanul öntötte magából az ő saját külön bankbolcsességét. Természetesen a közös bank ellen s az önálló bank mellett érvelt s főleg a javaslat 5-ik szakasza körül időzött hosszasan.

Két óra után

az interpellációkra

került a sor. Ma hárman interpellálnak és pedig Sümei Vilmos, Szmeccsányi György és Huszár Károly.

Az ülés folyik.

A főrendiház és a szerb kereskedelmi szerződés.

Budapest, január 21. (A „Toronto” eredeti távirata.) A főrendiház tegnap délután ülést tartott, amelyen a szerb kereskedelmi szerződést rövid ülésben minden nagyobb vita nélkül letárgyalta és elfogadta.

Köös miniszteri tanácskozás.

Budapest, jan. 20. (A „Toronto” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Khen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök Székely Ferenc igazságügyminiszterrel tegnap este Bécsbe érkezett. Megérkezése után a miniszterelnök Hazay Samu honvédelmi miniszterrel tanácskozott, ugyancsak vele tárgyalt ma reggel is. Ma délelőtt 10 órakor az osztrák miniszterelnökségen az új katonai büntető perrendtartás dolgában közös minisztertanácskozás volt, amelyen a magyar kormány részéről gróf Khen-Héderváry Károly miniszterelnök, Székely és Hazay miniszterek, az osztrák kormány részéről Bienert báró miniszterelnök, Hohenburger és Georgi miniszterek, továbbá Schönaich báró közös hadügyminiszter vett részt. A tanácskozáson véglegesen megállapították a katonai büntető perrendtartás szövegét.

A miniszterelnök a királynál.

Budapest, jan. 21. (A „Toronto” eredeti táv.) Mint Bécsből sürgönyzik, gróf Khen-Héderváry Károly miniszterelnök holnap Schönbrunnba megy a királyhoz kihallgatásra, amelyen tolmácsolja a kormány újévi jókívánságait. A miniszterelnök holnap délután visszautazik Budapestre.

Az igazságügyminiszter választi között.

Budapest, január 21. (A „Toronto” eredeti távirata.) Székely Ferenc igazságügyminiszter ma este Bécsből Szombathelyre megy és választói között tölt egy napot.

A pestis.

Budapest, január 21. (A „Toronto” eredeti távirata.) Szentpétervári jelentések szerint Mandzsuria északi részében borzalmasan pusztít a pestis, úgy, hogy naponként több mint ezer ember esik áldozatul a szörnyű járválynak. Növeli a helyzet rettenetességét az, hogy a lakosság nem türi az orvosokat, sőt egyenesen nekik tulajdonítja a járványt s a nép a Szentpétervárról és máshonnan érkezett orvosokat agyonverte.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES

természetes ásványviz

ÜDIT-GYÓGYIT.

ÜDIT-GYÓGYIT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a legutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

— ORVOSILAG AJÁNLVA. —

Főlerakat: Fendler József cégnél

Nagybecskerek, Ferenc József-tér.

Árak: 1/2 liter „Phönix”-viz 32 fillér, 1/1 liter „Phönix”-viz 44 fillér üvegenként.

98—x.1

Kathreiner-féle Kneipp - maláta kávé

utólérhetetlen
előnyei folytán
naponta milliók
iszák. Egyedül
igazi családi
kávé! Olosó és
egészséges.

Határidő-üzlet.

Budapest, jan. 21. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdéi zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (január)	22.68
Buza (április)	21.42
Rozs (április)	14.84
Zab (április)	17.52
Tengeri (május)	11.42

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

„PIPUL”-pasztilla sósorszesz kivonat.

Legelősebb és legjobb háziszor minden reumatikus fájalmaknál.

5-ször olcsóbb a kész sósorszeszénél, mert 1 „Pipul”-pasztilla ára 12 fill., 1 1/2 deci tiszta spiritusz ára 30 „
1/2 deci víz ára
tehát 2 deci otthon készített sósorszesz ára 42 fill., míg ugyanannyi kész sósorszesz ára 2 korona.

Gyártja: **Nikolits-gyógyszertár**

Nagybecskerek, Gabona-tér.

Törvényileg védve. — Ára 12 fillér. — Telefon 161

Nyilttér.

E rovat alatt közlötték nem vállal felelősséget a szerk.

Nyilatkozat.

Egyes rosszakaróim állítása szerint üzletembe a sör Pilsenből, a bor pedig Kiskőrösöt csöveken jön.

Mindezekre, tévedések elkerülése végett, megjegyzem, hogy söreimet és boraimat egy villanyerőre berendezett, ugynevezett saját találmányu apparátussal kezelem, melynek főelőnye, hogy a sör és bor a pincéből csövön légnyomás által jön üzletembe és vendégeim előtt lesz felszolgálva.

Bátran állítom, hogy Magyarországon csak egyedül az én üzletemben létezik ezen apparátus, melyet bárkinek bemutatok és magyarázatokkal készséggel szolgálok.

Nagybecskerek, 1911. január 21-én

Bobek György,

149-1.1

„Pest-szálloda” bérlője.

Nyilatkozat.

A „Torontái” f. hó 11-iki számában egy napihír közlemény jelent meg, mely a rendőrkapitányság információja alapján tételt közzé, melyben 41 év óta tisztességesen fennálló cégem méltánytalanul meghurcoltatott.

Erre vonatkozólag kiemelem, hogy az azon cikkben is hangoztatott rendelet kizárólag kis főbort pisztolyok gyermekeknek való kiadása ellen szól és nem történekről, mint a hogyan az az említett cikkben tévesen hangsúlyozva volt. Ezen rendeletet magam is respektálva, annak vétele után, annak értelmében szigorúan meghagytam személyzetemnek, hogy kis főbort pisztolyt vagy revolvert gyermekeknek kiadni nem szabad és tényleg ilyen vevőket több ízben visszautasítottunk.

Hangsúlyozom, hogy a rendelet a történet kiadása ellen nem szólott. Ezenyit annak igazolására, hogy a főkapitányságnak inkább jóakaratu, mint hatóságai rendeletét több mint szem előtt tartottam, dacára hogy hosszú kereskedői pályámon azon meggyőződésemet nyilváníthatom, hogy ezen eladás megvonása legkevésbé sem gátolja meg a gyermekek e nemű passzióit, mert hiszen köztudomásu, hogy bárki is rendelne Budapest vagy Wienből vagy akár honnan pisztolyt vagy bármely fegyvernemet vagy töltényeket azt minden kérdés nélkül azonnal elküldik.

Há a rendőrség rendet akar a városban e tekintetben, akkor más eszközökkel kell hogy éjen a rendet helyre állítani, de főleg óvakodjon, hogy 41 év óta tisztességesen fennálló cég jó hírnevet artatlanul meghurcolja.

Midőn tehát ezen mérőben igazolatlan meghurcoltatást itt e helyen a leghatározottabban visszautasítom, kiemelem, hogy ilyen eset 41 évi önállóságom idején alatt még nem történt, ezért magamnak a méltó elégtételt követelem, mert nem törhetem, hogy mint származásomra nemzeti család sarja, nevem ilyenmő illetéktelen váddal nyilvánosan meghurcoltassék.

Kiváló tisztelettel

Berényi Bódog

vas és ércáru kereskedés
Nagybecskerek.

A nagyságos Asszony fehérenemője

mindig vakító fehér és tartós marad, ha határozottan kívánja, hogy annak mosásához Mattyuszappan használtsassék. A Mattyuszappan még a legfinomabb szöveteket sem támadja meg, selyemszövetek és színes hímzések színeit élénkebbé, frissebbé ugyszólván újó varószolja. Egyedül különlegesség gyapju, selyem, csipke és finom fehérenemők mosásához a Mattyuszappan (Smíthi szilárd káliszappana).

Közgazdaság.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. (Budapest) heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, január 19

A budapesti tőzsde irányzata az elmúlt hét folyamán mindvégig szilárd volt és egyes napokon igen nagy forgalom mellett jelentékeny hausse-mozgalom fejlődött ki. A közönség részéről ismét nagy mértékben tapasztalható vételkedv csaknem az összes papirokra kiterjedt és úgy a vezető bank és helyi értékek, valamint egyes ipari értékek számottevő áremelkedést értek el. Ezen áremelkedés főleg a kedvező mérlegbecslésekben keesendő és az eddig megjelent merlegek a várakozásoknak meg is feleltek. A tegnapi és mai napon egyes értékek — főleg a vezető papirok — ismét alacsonyabb árfolyamokon kerültek forgalomba, ami azon körülményen el hozható összefüggésbe, hogy a pénzügyviszonyok javulása nem teljesült a várt mértékben és a kamatlábak leszállítása, a vezetésen az angol bank kamatlábjának mérséklése ismét halasztást szenvedett és ez a kontinentális pénzpiacokra is kihatással volt.

Az aláírásra bocsátott 4%-os magyar koronajáradéknak minden várakozást felülmúlt fényes sikere, melyről már múlt heti jelentésünkben is megemlékeztünk, általánosságban előmozdította a tőzsde szilárd irányzatát és kedvezően hatott a járadék és befektetési értékek piacára is, mely nagyobb vásárlások folytán szilárd irányzatot követett.

A vezető bankértékek közül a magyar és osztrák hitel, továbbá Magyar bank és Hazai bank részvények képezték nagyobb forgalom tárgyát és ezek közül különösen a Magyar bank részvényei tüntek ki fokozatos áremelkedés mellett. Egyéb bankértékek közül a Magyar agrár- és járadékbank részvényei is jó keresletnek örvendtek, míg takarékpénztári részvények közül a Budapesti takarékpénztár és országos zálogkölcsön részvények a tervezett alaptőkefelemlés hírére voltak keresettek.

Külön kiemelendő az összes biztosítótársasági részvények rohamos árjavulása, mely az utóbbi időben igen jelentékeny összeget tesz ki és élénken igazolja azt a bizalmat, mellyel a közönség biztosító intézeteink bonitása iránt viseltetik.

Ipari értékek közül keresettek voltak a Köszénbánya és téglagyári (Drascho), Beocsini cementgyári, Salgótarjáni köszénbánya, Kőbányai polgári serfőzde, Magyar ruggyantaárugyári és átmenetileg a Brassói cellulosegyári részvények

tartott és részben emelkedő árfolyamok mellett.

Igen nagy, szinte rohamos keresletnek örvendtek és nagy hatással voltak a tőzsde szilárd irányzatára a Budapesti Közuti Vaspálya és Városi villamos vasuti részvények, bar árfolyamuk a legutóbbi napokban némileg csökkent.

A sorsjegypiac tartott, érdeklődés leginkább Hazai takarékpénztári és konv. jelzálogorsjegyek iránt mutatkozott.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a

következők voltak:	jan. 12.	jan. 19.
Magyar ált. hitelbank részvény	864.75	872.50
Magyar bank és keresk. részvény	758.25	772.25
Hazai bank részvény	308.25	317.25
első magy. bizt. társ. részvény	17.00	18.00
Budapesti közuti vaspálya-részvény	790.25	800
Kábelgyár részvény	735	776

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskereken ma megtartott heti vásár alkalmával:

buza	50 kgr.	10.30 korona
kétszeres		6.—
rozs		6.—
árpa		5.20
zab		7.50
kukorica (új)		4.30
repce		9.50
széna I.		7.—
II.		6.—
szalma I.		5.—
II.		5.—
burgonya 1 kgr.		10
disznóhús I.		1.80
II.		1.70
marhahús I. 1 kgr.		1.20
II.		1.12
borjúhús I.		1.56
II.		1.60
juhús		1.08
zsir		1.68

Mutatványszám ingyen!

JÓ PAJTÁS
a legkedvesebb képes gyermeklap.

Kiadóhivatal: **FRANKLIN-TÁRSULAT**
Budapest, N. Egyetem-utca 4.
Előfizetni lehet a kiadóhivatalban és minden könyvkereskedésben.
Előfizetés ár egy évre 2 K 50 Ft.

Mutatványszám ingyen!

Elsőrendű

illatos orosz tea

eredeti csomagolásban, kazetával vagy anélkül, dekagrammonként 30 fillérért.

Vidéki rendelések a leggyorsabban eszközöltetnek kizárólag

d. Guttmann Jakabné által
Nagybecskerek.
(Korona-utca, saját házban.)

(110-62)

**Vonatok érkezése és indulása
Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.**

Ervényes 1910. október 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 28 p.
Pancsovárol: délután 5 óra 15 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 8 óra 16 p.
Szegedről: (motoros) d. e. 10 óra 21 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.
Szécsányból: este 6 óra 40 perckor.

b) A nagybecskerek-bégapárt pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunaról és Temesvárról: este 6 óra 15 perc.
Módszról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 8 óra 30 perc.
Pancsovárol: reggel 8 óra 27 perc.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 28 p.; délután 4 óra 10 perc. este 9 óra 31 perc.
Szécsányból: este 6 óra 29 perckor.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovárol: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 15 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 6 óra 48 p.
Szegedre: (motoros) délután 1 óra 20 perc.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 4 óra 7 p.
Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 15 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunar: reggel 3 óra 23 perc.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 2 óra 26 p.; délelőtt 11 óra 55 p., délután 5 óra 25 perc.
Módszra: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 11 óra 28 perc.
Szécsányra: reggel 6 óra 31 perckor.
Módszról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról—Módszig: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.
Módszról—Zombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 1 óra 50 perckor.
Zombolyáról—Módszra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 20 perc.
Szécsány—Versecz: minden csütörtök és vasárnapon reggel 3 óra 20 perckor.

Fekete mén

gyönyörű szép, 4 éves, 174 cm. magas, fedezésre alkalmas, igazolvánnyal ellátva

azonnal eladó.

Klein Bernát

Nagybecskerek.

133-32

Kiadó lakások.

A Melenczei-utcában levő Kollarich-féle házban egy 5 utcai szobából álló emeleti lakás mellékhelyiségekkel

1911. május hó 1-ére

és egy 2 szobából és mellékhelyiségekből álló udvari lakás

azonnal kiadó.

Bővebb felvilágosítást nyújt

Kollarich Gábor

(1027-x 5) gyógyszerész, Nagybecskerek.

„PATRIA”

Nagykanizsai pótkávégyár

szakértő átalakítása után ismét rendes üzembe van helyezve összes gyártmányait ma már

avított minőségben

hozza forgalomba, — amint azt a ládikákra és csomagokra felragasztott

új címke igazolja.

Kérjük az igen tisztelt kereskedő urakat, és a fogyasztó közönséget, sziveskedjék ezen

új gyártmányt kipróbálni.

Kiváló tisztelettel

„P-A-T-R-I-A” nagykanizsai pótkávégyár.

21-41

A Gabona-téren!

Tisztelettel tudomására hozom Nagybecskerek és vidéke nagyérdemű közönségének, hogy „Ember, ismerd meg magadat!” — „A tudás hatalom!” — „Az egészség gazdagság!” jelszavak alatt csak rövid ideig látható

emberi anatómiai muzeumot

nyitottam.

Megtekinthető naponta reggel 9 órától este 9 óráig.

Az anatómiai csoportot csak 18-ik életévüket betöltött személyek tekinthetik meg, azonban az ifjuság számára is gondoskodva van párisi nevető-kabinet által.

Minél tömegesebb látogatást kér, tisztelettel

116-11

a tulajdonos.

33. sz. 1911. A nagybecskereki járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Elhalálázás folytán megüresedett klekki községi jegyzői állásra a pályázatot hirdetem és felhívom mindazokat, kik ezen állásra pályázni óhajtanak, hogy törvényszerűen felszerelt kérvényüket folyó évi február hó 12-ig alólirotthoz nyújtsák be.

A jegyzői javadalmazás áll: Állami kiegészítéssel 1600 korona évi fizetés, 100 korona kézbesítési díj, természetbeni lakás a magánmunkálatok után szabályrendelileg megállapított díjak élvezetéből.

Ezzel megjegyeztetik, hogy a választást Klek községében 1911. évi február hó 15-én fogom megejteni.

Nagybecskerek, 1911. évi január 17.

Lowieser Imre,
főszolgabíró.

143-32

Köhöges, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RETHY-féle

pemetefü cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-féle-t kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RETHY-féle-t fogadjunk el.

411. sz. 1911.

129-11

Temesvári vásár-hirdetés.

Temesvár sz. kir. városban a kereskedelmi m. kir. miniszterium engedélye folytán

1911. évi január hó 26. és 27-én

a hasított körmű állatok (szarvasmarha, juh, sertés) felhajtására szorítókozó

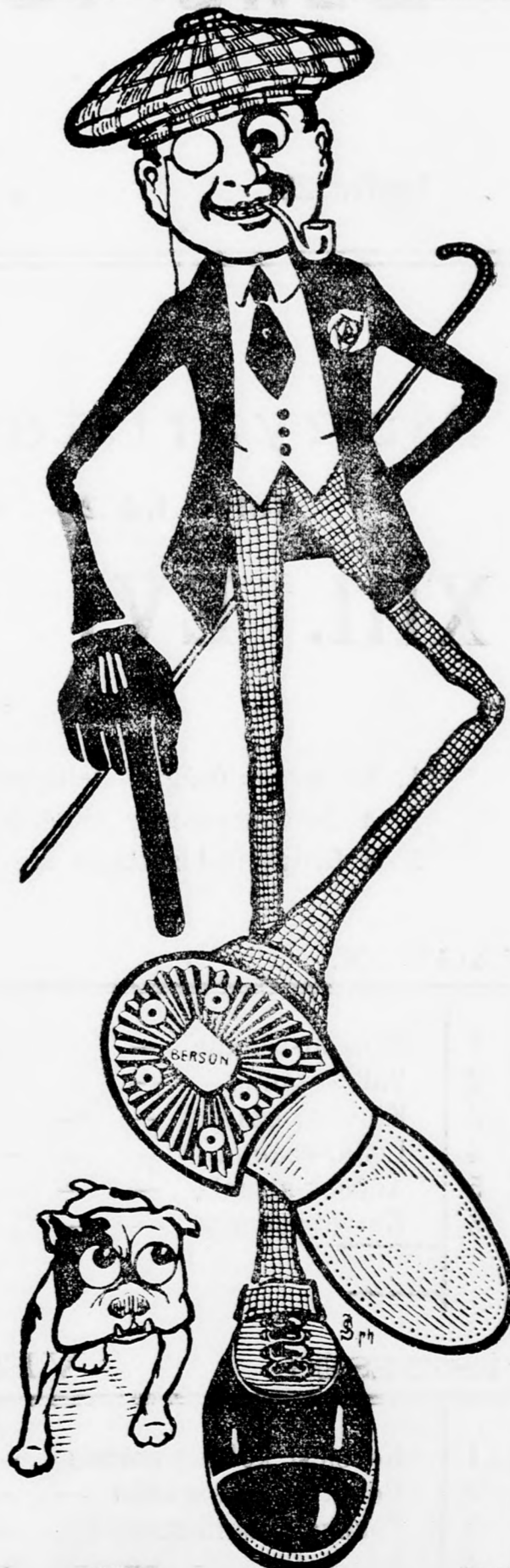
országos pótvásár

fog tartatni.

Az állatok felhajtása január 26-án, csütörtökön reggel kezdődik. Lóvásár ezen pótvásár alkalmával nem tartatik.

Temesvár, 1911. évi január hó 13.

BEÉ FERENC, főkapitány.

Berson

gummi-sarkok

elegánsan tartják a cipőket.

136-121

Torontáli cipőkben nagy választék.

Galosni, báli cipő, báli legyező, báli ruhadíszek

Benó Testvérek ezelőtt Kokits A. F.

divat-, rövid- és játékkereskedés

Nagybecskerek.

Telefon 201.

Telefon 201.

6-87.16

Meghívó

a „Magyarittebei községi hitelszövetkezet“-nek
folyó hó 29-én délután 2 órakor a szövetkezet helyiségében tartandó

XIII. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉRE.

Tárgy:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése. 2. A tiszta nyereség mikénti felosztása. 3. 3 felügyelő-bizottsági tag választása.	4. Új üzletrészek kibocsátása és a felvételi díjak megállapítása. Magyarittebén, 1911. január hó 18-án

Az igazgatóság.

VAGYON.	MÉRLEG-SZÁMLA.				TEHER.																																																																																																													
<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 5%;">1</td><td style="width: 85%;">Pénztár-számla</td><td style="width: 5%;">—</td><td style="width: 5%;">—</td><td style="width: 5%;">—</td><td style="width: 5%;">—</td><td style="width: 5%;">47</td><td style="width: 5%;">35</td></tr> <tr><td>2</td><td>Váltó-számla</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>241391</td><td>12</td></tr> <tr><td>3</td><td>Kötvény-számla</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>34091</td><td>—</td></tr> <tr><td>4</td><td>Leltár-számla</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>344</td><td>20</td></tr> <tr><td>5</td><td>Adósok-számla</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>400</td><td>—</td></tr> <tr><td>6</td><td>Kamat-számla</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>12869</td><td>17</td></tr> <tr><td colspan="6"></td><td style="border-top: 1px solid black;">289142</td><td style="border-top: 1px solid black;">84</td></tr> </table>	1	Pénztár-számla	—	—	—	—	47	35	2	Váltó-számla	—	—	—	—	241391	12	3	Kötvény-számla	—	—	—	—	34091	—	4	Leltár-számla	—	—	—	—	344	20	5	Adósok-számla	—	—	—	—	400	—	6	Kamat-számla	—	—	—	—	12869	17							289142	84	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 5%;">1</td><td style="width: 85%;">Üzletrész-számla</td><td style="width: 5%;">—</td><td style="width: 5%;">—</td><td style="width: 5%;">—</td><td style="width: 5%;">—</td><td style="width: 5%;">23632</td><td style="width: 5%;">77</td></tr> <tr><td>2</td><td>Visszeszámított váltók</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>173046</td><td>75</td></tr> <tr><td>3</td><td>Betét-számla</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>64338</td><td>04</td></tr> <tr><td>4</td><td>Tartalékalap-számla</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>17873</td><td>24</td></tr> <tr><td>5</td><td>Átmeneti kamat-számla</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>5839</td><td>42</td></tr> <tr><td colspan="6"></td><td style="border-top: 1px solid black;">4412</td><td style="border-top: 1px solid black;">62</td></tr> <tr><td colspan="6"></td><td style="border-top: 1px solid black;">289142</td><td style="border-top: 1px solid black;">84</td></tr> </table>	1	Üzletrész-számla	—	—	—	—	23632	77	2	Visszeszámított váltók	—	—	—	—	173046	75	3	Betét-számla	—	—	—	—	64338	04	4	Tartalékalap-számla	—	—	—	—	17873	24	5	Átmeneti kamat-számla	—	—	—	—	5839	42							4412	62							289142	84	
1	Pénztár-számla	—	—	—	—	47	35																																																																																																											
2	Váltó-számla	—	—	—	—	241391	12																																																																																																											
3	Kötvény-számla	—	—	—	—	34091	—																																																																																																											
4	Leltár-számla	—	—	—	—	344	20																																																																																																											
5	Adósok-számla	—	—	—	—	400	—																																																																																																											
6	Kamat-számla	—	—	—	—	12869	17																																																																																																											
						289142	84																																																																																																											
1	Üzletrész-számla	—	—	—	—	23632	77																																																																																																											
2	Visszeszámított váltók	—	—	—	—	173046	75																																																																																																											
3	Betét-számla	—	—	—	—	64338	04																																																																																																											
4	Tartalékalap-számla	—	—	—	—	17873	24																																																																																																											
5	Átmeneti kamat-számla	—	—	—	—	5839	42																																																																																																											
						4412	62																																																																																																											
						289142	84																																																																																																											

VESZTESÉG.	VESZTESÉG- ÉS NYERESÉG-SZÁMLA.				NYERESÉG.																																																																																					
<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 5%;">1</td><td style="width: 85%;">Kezelési költség-számla</td><td style="width: 5%;">—</td><td style="width: 5%;">—</td><td style="width: 5%;">—</td><td style="width: 5%;">—</td><td style="width: 5%;">1626</td><td style="width: 5%;">03</td></tr> <tr><td>2</td><td>Betéti kamat-számla</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>3774</td><td>13</td></tr> <tr><td>3</td><td>Tőkekamatadó-számla</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>741</td><td>18</td></tr> <tr><td>4</td><td>Adó-számla</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>1909</td><td>03</td></tr> <tr><td>5</td><td>Osztalék-számla</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>1416</td><td>—</td></tr> <tr><td colspan="6"></td><td style="border-top: 1px solid black;">4412</td><td style="border-top: 1px solid black;">62</td></tr> <tr><td colspan="6"></td><td style="border-top: 1px solid black;">13878</td><td style="border-top: 1px solid black;">99</td></tr> </table>	1	Kezelési költség-számla	—	—	—	—	1626	03	2	Betéti kamat-számla	—	—	—	—	3774	13	3	Tőkekamatadó-számla	—	—	—	—	741	18	4	Adó-számla	—	—	—	—	1909	03	5	Osztalék-számla	—	—	—	—	1416	—							4412	62							13878	99	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 5%;">1</td><td style="width: 85%;">Átírásdíj-számla</td><td style="width: 5%;">—</td><td style="width: 5%;">—</td><td style="width: 5%;">—</td><td style="width: 5%;">—</td><td style="width: 5%;">28</td><td style="width: 5%;">80</td></tr> <tr><td>2</td><td>Nyereség áthozat</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>3046</td><td>03</td></tr> <tr><td>3</td><td>Kamat-számla</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>—</td><td>10804</td><td>16</td></tr> <tr><td colspan="6"></td><td style="border-top: 1px solid black;">13878</td><td style="border-top: 1px solid black;">99</td></tr> </table>	1	Átírásdíj-számla	—	—	—	—	28	80	2	Nyereség áthozat	—	—	—	—	3046	03	3	Kamat-számla	—	—	—	—	10804	16							13878	99	
1	Kezelési költség-számla	—	—	—	—	1626	03																																																																																			
2	Betéti kamat-számla	—	—	—	—	3774	13																																																																																			
3	Tőkekamatadó-számla	—	—	—	—	741	18																																																																																			
4	Adó-számla	—	—	—	—	1909	03																																																																																			
5	Osztalék-számla	—	—	—	—	1416	—																																																																																			
						4412	62																																																																																			
						13878	99																																																																																			
1	Átírásdíj-számla	—	—	—	—	28	80																																																																																			
2	Nyereség áthozat	—	—	—	—	3046	03																																																																																			
3	Kamat-számla	—	—	—	—	10804	16																																																																																			
						13878	99																																																																																			

Jámbor Mihály.
(145-1.1)

D. Bodó Mátyas.

Kleer János.

Zima Sándor.

Könyvelesért: Dávid József.
Petrin Gyóka.

Petes Márton, felügy.-biz. tag.

Magyarittebén, 1910. december 31-én,
A könyvekkel egybehasonlítva s egyezőnek találtuk.

Magyarittebén, 1911. január hó 15-én.
Korsós Sándor, felügy.-biz. tag.

Fésüs Imre, felügy.-biz. tag.

Meghívó.

A Földbérleti és Parcellázó Bank Részvénytársaság

1911. évi február hó 2-án, délelőtt 10 órakor Temesváron az intézet helyiségeiben

IV. évi rendes közgyűlését

tartja, melyre a t. részvényeseket meghívja.)*

Az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Két részvényes kijelölése a jegyzőkönyv hitelesítésére.
2. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentése az 1910. üzletévről.
3. Tiszta nyereség megállapítása és felosztása iránti határozathozatal.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentvénye iránti határozathozatal.
5. A felügyelő-bizottság választása az alapszabályok 21. és 30. §-ai értelmében.
6. Az alapszabályok 7., 27. és 37. §-ainak módosítása.
7. Esetleges indítványok.

*) Azok a részvényesek, kik szavazati jogukkal élni akarnak, kötelesek részvényeiket legalább 5 nappal a közgyűlés előtt elismervény ellenében letétbe tenni.

A részvények letétbe helyezhetők az Intézet pénztáránál, a Belvárosi takarékpénztár r.-t.-nél Budapesten, a Takaré- és hitelgyűlésnél Zombolyán, a Közgazdasági bank r.-t.-nél Nagyikindán és a Takaré- és előlegegyületnél Gyertyámonon.

Vagyon.	Mérleg-számla.		Teher.		
Pénztárkészlet	22922	40	Részvénytőke	1000000	—
Magyar ált. hitelbank temesvári fiókjánál	62782	—	Tartalékalap*)	125000	—
Temesvári első takarékpénztárnál	81660	—	Engedményezett jelzálogkölcsonők	4227474	02
Követetések budapesti és vidéki intézeteknél		167384	Földvevők foglalója	171103	25
Értékpapírok:		203823	Hitelezők és társfelek	4283100	65
20.000 K n. é. 4½%-os Pesti magyar kereskedelmi bank záloglevelével a 98 K	19600	—	Fel nem vett osztalék	140	—
49.000 K n. é. 5%-os Kisbirt. orsz. földh. záloglevelével a 100 K	49000	—	Átmeneti tételek	28816	90
Lloyd-társulati székház részjegy	2000	—	Nyereség-áthozat 1909. évről	1758	15
Váltó-tárca (jelz. biztosítva)		70600	1910. évi tiszta nyereség	167191	56
Jelzálogkölcsonők		1022390			
Ingatlanok		4591885			
Eladott, de vevőkre még át nem irt ingatlanok		2041271			
Adósok		1393016			
Átmeneti tételek		505991			
		8232			
		10004594			10004594
		53			53

*) Az igazgatóság javaslatának elfogadása által a tartalékalap 200.000 koronára emelkedik.

Tartozik.	Veszteség- és nyereség-számla.		Követel.		
Költségek:			Nyereség-áthozat 1909. évről	1768	15
Tisztviselők fizetése, lakbér és házbér	30459	80	Parcellázások jövedelme	135530	30
Könyvek, nyomtatványok és egyéb költségek	11066	67	Kamatok:		
Parcellázási, mérnöki és utazási költségek	9920	20	Váltókamatok	43568	01
Engedményezett jelzálogkölcsonők kamatai		51446	Jelzálogkamatok	153011	97
Adók és illetékek		126639	Értékpapir-kamatok	3526	67
Nyereség-áthozat 1909. évről	1768	15	Különféle kamatok és jutalékok	26270	57
1910. évi tiszta jövedelem	167191	56			226377
		168959			22
		363675			67
		67			363675
					67

Temesvár, 1910. évi december hó 31-én.

140-11

A könyvelésért:

Russ s. k.
vezérigazgató-helyettes.Lovag s. k.
főkönyvelő.

Az igazgatóság:

báró Ambrózy Gyula s. k.
elnök.Dr. Dellimanics Lajos s. k.
alelnök.Dr. Pap Géza s. k.
alelnök.Kraushaar Károly s. k.
vezérigazgató.

Besseney Ferenc s. k.

Bezuk István s. k.

Dr. Bogdán Zsivkó s. k.

Ertl János s. k.

Dr. Fáy Ignác s. k.

Laehne Hugó s. k.

Müller Jakab s. k.

Schäfer Dezső s. k.

Székely Ferenc s. k.

Megvizsgáltuk és rendben találtuk.

A felügyelő bizottság:

Ifj. Koch János s. k. elnök.

Anheuer János s. k.

Elek Albert s. k.

Kärner Ede s. k.

Rusz János s. k.

Székely Ignác s. k.

A „Nagybecskereki Népbank részvénytársulat” zárszámadása 1910. évről.

Vagyon.	Mérleg-számla 1910-ről.		Teher.	
Készpénz	15165	45	Részvénytőke	300000 —
Girókövetelés az Osztrák-Magyar banknál	32607	49	Tartalékalap	145644 38
Követelés más pénzintézeteknél	4812	01	Átmeneti kamatok	25193 86
Követelés a postatakarékpénztárnál	5448	15	Betétkamatadó-tartalék	3362 14
Leszámitolt váltók	2131608	91	Fel nem vett osztalék	1399 50
Jelzálogkölcsonők	233599	63	Takarékbetétek	1677772 65
Folyószámla követelések	24370	—	Viszleszámitolt váltók	324220 57
Ingatlanok	62135	98	Adósok	6108 59
Értékpapírok	7171	93	Felügyelő-bizottság tiszteletdíja	900 —
Ingóságok	2700	—	Nyereségáthozat 1909. évről	262·61
			Tiszta nyereség	34755·25 35017 86
	2519619	55		2519619 55

Tartozik.	Nyereség- és veszteség-számla 1910-ről.		Követel.	
Kétes követelések leírása	5590	25	Nyereségáthozat 1909. évről	262 61
Ingóságok leírása	380	—	Befolyt kamat és jutalék	159980 88
Betétkamat	65416	62	Ingatlanok tiszta jövedelme	2270 64
Betétkamat-adó	6541	67		
Viszleszámitolási kamat	18593	61		
Üzleti adó	6835	48		
Fizetések	14390	—		
Kegydíj	1200	—		
Üzleti költség és házbér	5860	64		
Napibiztosok jelenléti jegyei	1788	—		
Felügyelő-bizottság tiszteletdíja	900	—		
Nyereségáthozat 1909. évről	262·61			
Tiszta nyereség	34755 25	35017 86		
		162514 13		162514 13

Nagybecskerek, 1910. december hó 31-én.

„Nagybecskereki Népbank Részvénytársulat.”

A könyvelőségért: **Tolveth Oszkár**, cégvezető főkönyvelő.

Az igazgatóság:

Partilla, vezérigazgató.

Dr. Annau,

Annau.

Baaden.

Dr. Perisics.

Megvizsgáltuk, az intézet könyveivel összehasonlítva, minden tekintetben helyesnek találtuk.

Nagybecskerek, 1911. január hó 14-én.

A felügyelő-bizottság:

Annau Ádám.

Konkoly Samu.

Strasser Jakob.

A felügyelő-bizottság jelentése a „Nagybecskereki Népbank részvénytársulat” XXIV. rendes közgyűléséhez.

Igen tisztelt közgyűlés!

Van szerencsénk a lefolyt üzletévre vonatkozó jelentésünket a következőkben előterjeszteni:

A kereskedelmi törvény, valamint az intézet alapszabályaiban ránk rótt kötelességünket teljesítve, az ügykezelés minden ágát a legpontosabban ellenőriztük, az intézet pénztárában időközönként vizsgálatot tartottunk s ugy a könyvvezetést, valamint a pénztári kezelést a legpéldásabb rendben találtuk.

Az igazgatóság által elének terjesztett 1910. évi mérleget, valamint a nyereség- és veszteség-számlát behatóan megvizsgáltuk, helyesnek s annak tételeit az intézeti fő- és segédkönyvekkel egyezőnek találtuk s kijelentjük, hogy az abban kitüntetett K 34755.25 az 1910. év tényleges nyereségét képezi, melyhez hozzáadva az 1909. évi K 262·61 áthozatot, összesen K 35017·86 áll a t. közgyűlés rendelkezésére.

Hozzájárulunk az igazgatóság ama indítványához, hogy a tiszta nyereségből K 27000— mint 9%-os osztalék kifizetessék, K 3475·52 mint alapszabályszerű 10%-os javadalmazás, a tartalékalap gyarapítására fordíttassék, K 3475·52 mint 10%-os igazgatósági jutalék, K 700— pedig jótékonycélu adományokra az igazgatóság rendelkezésére bocsáttassék, a fenmaradó K 366·82 új számlára átvitessék.

Kérjük ezek alapján ugy az igazgatóságnak, mint nekünk az 1910. évre a felmentvényt megadni.

Nagybecskerek, 1911. január hó 14-én.

128—1·1

A felügyelő-bizottság:

Annau Ádám.

Konkoly Samu.

Strasser Jakob.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A. féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és alkoholintóriumok, gyomorhő és gyomorfájás, rögzített széklet, májbántalom, vértúlúság aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen e jóes házi szernek évszázadok óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.-
Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg tünteti és a A. Moll feliratú ónozáttal van zárva.

Moll-féle sóbor-szesz nevezetesen mint fájdalom csillapító, bedörzsölési szer, köszvény, csúsz és meghülés, egyéb következményeinél legismertebb népsz.-

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Főszétküldés

Moll A. gyógyszer. cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9. szám.

Vidéki megrendések naponta postautóval mellett teljesítetnek
A váltóban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Ne mulassza el az alkalmat ezen igazán páratlanul nevezhető csodás alkotást megismerni.

Legolcsóbb, legjobb, legtisztább világítás! Újdonság! Gátta-e már „Radium gázizzólámpát“?

Ha nem, siessen és ne mulassza el az alkalmat mielőbb megismerni!
Nincs korom, nincs füst, teljesen szagtalan, nincs bél, nincs tisztítás, veszély kizárva, legegyszerűbb kezelés, nem kell semmiféle bevezetés!

Minden lámpa önmagában véve fejleszti a szükséges gázt, hordozható és meglepően kellemes fehér, intenzív fényt ad.
Olcsóságuknál fogva rövid idő alatt önmagukat kifizetik, mert 100 gyertyafény erősségű tiszta kellemes fehér fényük mellett csak 2-2½ fillért fogyasztanak óránként.

A „Rádium“ izzólámpa felső basinjába „Rádium-olaj“ használatik, melyet minden állomásra bérmentve szállítok.

Lakások, irodák, vendéglők, folyosók, termek és utcák világítása!

Lámpák izzófényégővel már 22 koronától kezdve!

Tessék részletes illusztrált árjegyzéket kérni! Számtalan elismerő levél!

Üzletemben bárkinek üzembe helyezve bemutatom; esetleg kívánatra megbízottamat kiküldöm!

A „Rádium“ izzólámpa Auer világhírű találmányával az Auer égevel van ellátva.

Berényi Bódog

Telefon 223. vas- és érczárkereskedés Alapítva 1870-
Nagybecskerek. 36-10.5

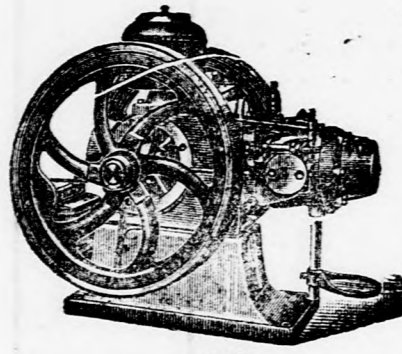
EREDETI

BOLINDER-féle

nyersolajmotorok és nyersolaj locomobilok

Sürgöny-czím:

Szabók.

Telefon.

76-48

132-50

Szabó Emil és Társánál

kaphatók.

BUDAPEST, VI., Teréz-körút 46. szám.
Benzin motorok. Szilvógázmotorok. Teljes malomberendezések. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kérjük a címre ügyelni.

32-48.3

STOCK
Cognac Medicinal
szavatolt valódi borpárlat
Camis & Stock
gőzpároló telepéből
BARCOLA.

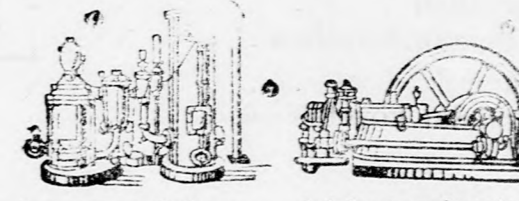

Cognac gőzfőzde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.
Óvakodjunk utánzatoktól.
Kapható minden jobb üzletben.

10-22.3

Kalmár és Engel

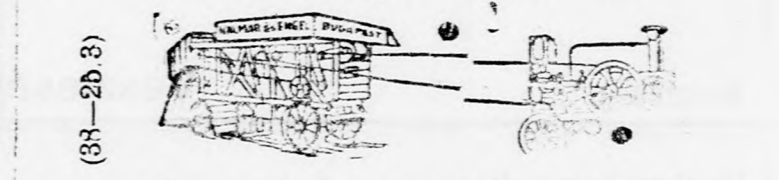
Motor és Gépgyár, Budapesten.
Városi raktár és iroda: V. Lipót-Körút 22. VI. Üteg-utca 19.
VILÁGHIRŰ! EREDETI! BENZ.

Szilvógázmotor telep. — A jelenkor legolcsóbb üzem „BENZ“ nyersolajmotor.

DIESEL RENDSZER

Elismert legjobb gyártmány. Ajanlja benzin-lokomobilos csépiőkészleteit, melyek bámulatos egyszerű szerkezetűek.

Teljes jótállás, kedvező fizetési feltételek. Költségvetés és árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ó H J A J I
15-11.3
Köhögés, rekedtség és elnyájkasodás ellen gyors és biztos hatásuk
Egger mellpasztillái
az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 és 2 korona. — Próbadoz 50 fillér.
Fő- és szétküldési raktár:
„NÁDOR“ gyógyszer-tár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Kapható: Nagybecskereken: Kellner József, Kollarich Gábor, Losonczy Lehel, Nikolics Emil, Vági Sándor gyógytárakban és Mehlkuhn Dezső droguájában.
Bégaszentgyörgyön: Szerdahelyi Károly gyógytárában.

É L J E N I
Egger-mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

Benzin.

Auto- és motorbenzint állandóan raktáron tart
özy. Gattmann Jakabné és Fiai
Nagybecskerek.
Mindkét fajta benzin „A fehér macskához“ címzett csemege-üzletben is kapható.
Telefon 96. Telefon 96.
104-3.3

Védjegy: „Horgony“
A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller
egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynek, oszúknak és meghüleséknél.
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-50, K. 1.40 és K. 2.- és ügyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógytáránál, Budapest.
Dr. Richter gyógytárára az „Arany oroszlanhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

18-26.4

Uj szabóüzlet.

Tóth József a Kovács Gedeon, majd legutóbb a Frank Lajos nagybecskereki szabó cégek volt szabásza önállósította magát és a Hunyadi-utcában lévő, volt Wassermann féle helyiségben, Eisenstädter-cég mellett
üzletet nyitott.
Elvállal mérték után pontos készítésre női kosztümöket, paletókat, télikabátokat, továbbá mindenféle férfiruhákat a legújabb kivitelen.
Raktáron tart igen nagy választékban angol és magyar férfiruha szöveteket.
Az igen tisztelt közönség szives támogatását kérve, vagyok kiváló tisztelettel
Tóth József.

16-11.3